

**INFORME DE LA SINDICATURA
DE GREUGES AL CLAUSTRE
DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA**

Curs 2009-2010

VNIVERSITAT
DE VALÈNCIA

Complint l'article 11 del seu reglament, la Sindicatura Universitària de Greuges de la Universitat de València presenta al Claustre l'informe preceptiu de les activitats i les intervencions dutes a terme durant el període acadèmic corresponent al curs 2009-2010.

1. Introducció	2
2. Activitat ordinària	
• Activitats de la Sindicatura de Greuges	4
• Reclamacions	5
• Conclusions sobre el contingut de les reclamacions	9
3. Activitat extraordinària	
• XII Trobada Estatal de Defensors Universitaris	11
• Trobada de Síndics de l'Espai Joan Lluís Vives	12

ANNEX

Conclusions de la XII Trobada Estatal de Defensors Universitaris	14
Trobada de Síndics de l'Espai Joan Lluís Vives (Elx, juliol 2010)	21

Introducció

Aquest informe de la Sindicatura de Greuges de la Universitat de València correspon al curs 2009-2010 i és el quart que elaborem i presentem a aquest efecte. Aquest any, tot i no ser tan extens com els anteriors informes, per a nosaltres té un significat especial pel fet que clausura el període de cinc anys durant els quals hem estat a càrrec de la Sindicatura.

Hem de dir que per a nosaltres han estat cinc anys no sols de feina sinó també d'un gran aprenentatge. La tasca de la Sindicatura, a la pràctica, es converteix en un concepte molt ampli que requereix actuar en una gran diversitat de camps, des de la imparcialitat i l'objectivitat, i d'aquesta manera poder arribar a punts de trobada a partir de situacions o posicions contraposades. Hem intentat treballar, en la mesura que ens ha estat possible, per aconseguir, a partir dels casos que ens han anat arribant, millorar l'activitat dels diferents grups de la Universitat. I en tot cas, hem ofert el nostre suport a les persones que s'han dirigit a nosaltres en trobar-se en situacions complicades o difícils com a membres de la Universitat mitjançant el nostre assessorament i mediació.

Esperem així haver contribuït, encara que siga en alguna mesura, a una convivència més fàcil i pacífica entre tots. I hem tractat d'evitar situacions injustes, la major part nascudes d'actuacions d'abús en què sovint es troba aquella part més dèbil d'un conflicte.

D'altra banda, podem dir que al llarg d'aquest temps ha anat augmentant el nombre de casos i de persones que s'han adreçat a la Sindicatura com a òrgan de mediació i d'assessorament. L'objectiu és, en tot cas, que es tinga en compte la seua presència i actuació ja que, com a òrgan de mediació i no de resolució, l'èxit de la seua intervenció es basa, fonamentalment, en el respecte i la consideració que se li tinga. Per tant, és fonamental comptar amb la voluntat i la bona disposició de totes les

persones que puguen ajudar a facilitar la solució de conflictes i controvèrsies que van sorgint i en les quals intervinga la Sindicatura.

Volem donar la benvinguda a la nova síndica, Carmen Carda Batalla. És el moment de donar pas a una nova etapa que de segur que serà bona i productiva. En tot cas, ens plau oferir-li el nostre suport i la nostra col·laboració en aquesta tasca que nosaltres hem desenvolupat durant aquests darrers anys, ja que som plenament conscients que, per aconseguir el seu objectiu, és a dir, mitjançar per tractar de solucionar i agilitzar els conflictes que puguen nàixer entre els membres de la Universitat, tota ajuda i bona disposició és benvinguda.

Per acabar, no ens resta sinó agrair la tasca de totes les persones que ens han ajudat durant aquest temps i han facilitat la nostra feina. I molt especialment a Jacoba Solera i José Luis Gimeno, personal de suport administratiu adscrit a la Secretaria General, que ens han assistit amb tantíssima dedicació i eficiència que ha fet que considerem tots els resultats positius com un èxit de tot un equip de treball.

2. Activitat ordinària

2.1. Activitats de la Sindicatura Universitària de Greuges

En aquest període comprès entre l'1 d'octubre de 2009 i el 30 de setembre de 2010 (corresponent al curs 2009-2010), la Sindicatura Universitària de Greuges ha continuat l'exercici de les funcions encomanades pel Claustre. Aquestes funcions *ordinàries* o naturals han consistit, bàsicament, a atendre les reclamacions presentades i a orientar cap als òrgans competents les peticions d'actuació que li han estat sol·licitades. Formalment, del conjunt de reclamacions i consultes que han estat presentades per escrit, s'han obert 32 expedients.

Paral·lelament, però, hem atès tot un conjunt de consultes i queixes que, malgrat el seu contingut més o menys important, no han derivat en l'obertura d'expedient. Es tracta de qüestions com ara consultes informals, dubtes diversos o queixes per via telefònica o per correu electrònic, que finalment no han estat formalitzades per l'emissor. En definitiva, tot un conjunt de realitats, potser invisibles a efectes estadístics o formals, però que han configurat una bona part del gros de l'activitat diària d'aquest òrgan.

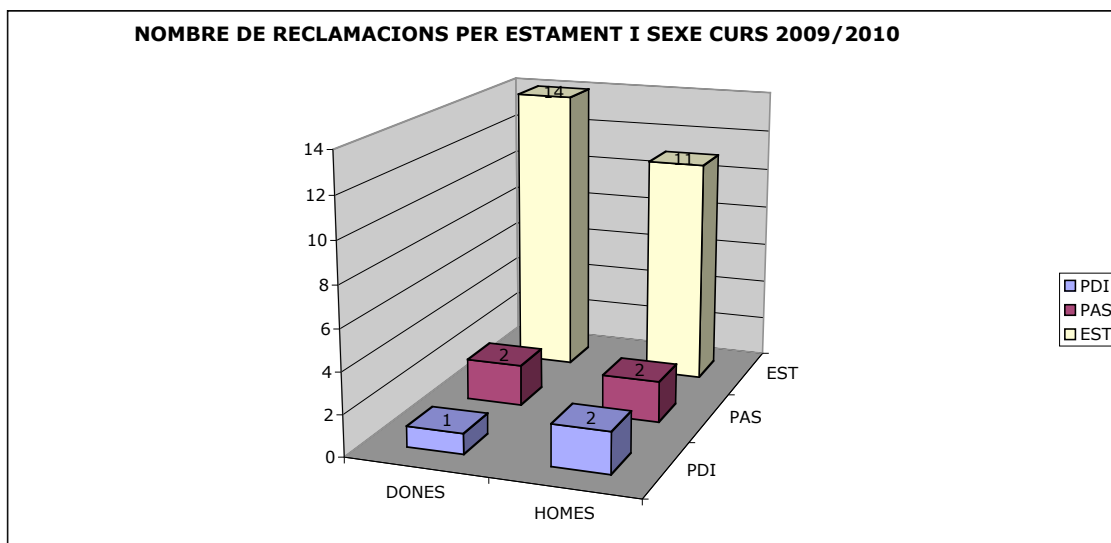
En aquest sentit, reclamem la vostra atenció en aquesta primera part de l'informe per dues raons. D'una banda, per fer palès que, si en alguns casos les queixes no han derivat en expedient, ha estat precisament per la voluntat de la Sindicatura de donar solució a les qüestions plantejades a través de vies menys formals, com ara el contacte directe i el diàleg entre òrgans i instàncies, en pro de la millor i més ràpida resolució del cas plantejat. I en segon lloc, també cal destacar que algunes de les qüestions plantejades, malgrat el seu interès i contingut, finalment s'han perdut en el temps. I ha estat així principalment per dos motius: bé per la indiferència o la falta d'empenta de la persona interessada, bé per tot el contrari, és a dir, per la dificultat i la conflictivitat que a parer de la persona interessada li generaria la formalització de la queixa. En tot cas, totes aquestes qüestions i moltes altres serveixen per dibuixar l'activitat diària de la Sindicatura i definir l'abast de la seua actuació i paper.

2.2. Reclamacions curs 2009-2010

En relació únicament amb les queixes rebudes durant el curs 2009-2010 que han derivat en l'obertura d'un expedient, les persones interessades han estat 25 estudiants, 3 professors i 4 persones vinculades a l'estament del personal d'administració i serveis.

La distribució de les reclamacions presentades per escrit, per assumptes i sectors universitaris, és la que segueix:

- 25 reclamacions presentades per l'estament d'estudiants, incloent-hi tercer cicle, totes de caràcter individual. D'aquestes 25 reclamacions, van ser presentades 14 per dones i 11 per homes.
- 3 reclamacions presentades pel professorat, totes de caràcter individual. D'aquestes 3 reclamacions, 1 va ser presentada per una dona i 2 per homes.
- 4 reclamacions presentades pel personal d'administració i serveis, totes de caràcter individual. En van ser presentades 2 per dones i altres 2 per homes.

El conjunt de les reclamacions presentava, a grans trets, les característiques que segueixen.

ESTUDIANTS

23/2009

Una estudianta reclama per les dificultats en el procés d'assignació i ordenació del Pràcticum, i pel retard en l'assignació del tutor i el lliurament de documentació per a les pràctiques.

28/2009

Reclamació presentada per una estudianta d'un màster perquè, havent-se matriculat en el màster amb la intenció d'accedir posteriorment a un programa de doctorat, fins que no va acabar el màster no se la va informar que calia cursar i superar 20 crèdits més i es va haver de matricular d'un altre màster.

30/2009

Una estudianta d'un màster reclama pel retard en el pagament d'una beca i per la falta de resposta a la seua reclamació.

31/2009, 32/2009

Dues estudiantes reclamen perquè, quan es van matricular en un curs de Formació Addicional a Grau d'una titulació, no se les va informar que podien aportar informació sobre la seua experiència acadèmica i/o professional amb l'objecte que foren avaluades per al seu reconeixement o convalidació.

3/2010

Un estudiant es queixa pel cobrament per part de la Universitat d'una taxa per fer compulsos. També es queixa del fet que, havent-se matriculat en uns grups determinats, la seua facultat va decidir tancar-los perquè no hi havia prou estudiants matriculats i el va canviar a un altre grup sense fer-li cap consulta.

7/2010

Una estudianta reclama perquè considera que s'ha fet una mala interpretació de la legislació a l'hora de convalidar-li uns crèdits que havia sol·licitat per cursar una nova titulació.

11/2010

Un estudiant es queixa perquè, havent realitzat un curs que va ser ofert com a gratuït, en tramitar-lo perquè se li incorporara a l'expedient com a crèdit de lliure configuració, se li va reclamar el pagament d'una taxa per la seua tramitació.

12/2010

Una estudianta que va cursar 1r en una altra Universitat i a la qual es va concedir l'ingrés a la nostra Universitat per al curs 2010-2011, es queixa perquè, amb el canvi del pla d'estudis per a l'adaptació a grau en la facultat a la qual ha accedit, se la va informar que havia de fer un curs pont per adaptar-se al nou pla d'estudis i sol·licita que se li permeta matricular-se en 1r en la titulació a la Universitat de València i, després d'una adequació curricular, realitzar una ampliació de matrícula a 2n curs.

13/2010

Una estudianta reclama per l'actitud del seu professor cap a ella després d'haver impugnat la qualificació d'una assignatura.

14/2010

Un estudiant que va superar les PAU per a majors de 40 anys i en principi va obtenir plaça per poder-se matricular, reclama perquè, després d'haver-se matriculat, se li va comunicar que hi havia hagut una errada en l'aplicació informàtica i se li havia assignat una plaça que no li corresponia.

17/2010

Una estudianta reclama perquè va assistir a una reunió informativa sobre l'adaptació a grau de la seua titulació i va emplenar una sol·licitud d'adaptació a grau, que va entendre que no era vinculant i només era perquè el centre quantificara quants alumnes podien estar interessats en l'adaptació, i posteriorment li van comunicar des del centre que se li havia tancat l'expedient en la llicenciatura i se li havia obert en grau.

21/2009, 22/2009, 24/2009, 25/2009, 26/2009, 2/2010, 4/2010, 5/2010, 6/2010, 15/2010, 18/2010, 19/2010, 20/2010.

Tretze reclamacions han estat presentades per l'opció lingüística en què es fan les classes, a vegades perquè es tracta d'assignatures que, tenint més d'un grup, cap

dels grups no s'ofereix en valencià, i a vegades perquè es tracta de grups que, tot i haver estat oferts en valencià, s'imparteixen en castellà.

PDI

1/2010

Un professor presenta una queixa perquè no se li ha avaluat positivament una part de l'activitat docent presentada per a la concessió del component per mèrits docents.

9/2010

Una professora reclama per problemes sorgits al seu departament a l'hora de dirimir l'ordre d'assignació de la docència.

16/2010

Un professor membre d'una comissió es queixa perquè, havent sol·licitat la impugnació de l'acta d'una reunió de la comissió per estimar que no reflectia adequadament el que havia succeït en la reunió, el president de la comissió no va acceptar la proposta de modificació de l'acta.

PAS

27/2009

Una membre del PAS manifesta el seu desacord amb el procediment que va seguir el servei competent davant un escrit que va presentar per haver patit una baixa laboral de 6 mesos per causes relacionades amb el seu lloc de treball.

29/2009

Un membre del PAS reclama perquè, havent sol·licitat un curs, el seu cap es va negar al recollir-li la sol·licitud.

8/2010

Reclama perquè ha passat vora un any des que va demanar el reingrés d'una excedència voluntària per incompatibilitat sense que se li haja ofert cap plaça.

10/2010

Una membre del PAS es queixa perquè, havent sol·licitat una millora d'ocupació, no ha obtingut cap resposta de l'òrgan competent.

2.3. Conclusions sobre el contingut de les reclamacions

Aquest últim període hem intentat mitjançar fins al seu acabament per tal de deixar conclusos tots els expedients que estaven pendents i facilitar així la nova incorporació. Tot i això, cal remarcar el fet que alguns d'aquests casos finals –que també incloem en aquesta memòria– ja han estat resolts per la nova síndica.

Pel que fa als estudiants, ens preocupa especialment la qüestió relativa a la quantitat de denúncies i queixes presentades en relació amb els casos d'incompliment de la docència en valencià. Les protestes es refereixen tant a la manca d'oferta com a l'incompliment a l'hora d'impartir l'efectivament oferta. Es tracta d'un dels assumptes més tractats tots els anys i sobre el qual nosaltres tornem, una vegada més, a pronunciar-nos per demanar una major serietat de la Universitat a l'hora de complir el que estableix la seua mateixa normativa a aquest efecte i així respectar el dret dels estudiants a poder cursar els estudis en qualsevol de les dues llengües oficials.

Pel que fa al PDI, en aquest període ha disminuït el nombre de queixes. Solament són 3 els escrits adreçats a la Sindicatura. Un dels casos es resol aplicant la normativa interna del departament. Un altre fa referència a l'avaluació docent que no ha estat valorada degudament; en aquest cas, després de rebre la informació pertinent, es desestima la petició mitjançant els informes rebuts de l'òrgan institucional consultat. L'últim cas, el va presentar un professor membre d'una comissió perquè, havent sol·licitat la impugnació de l'acta d'una reunió de la comissió, perquè estimava que no reflectia adequadament el que va succeir en la reunió, el president de la comissió no va acceptar la proposta de modificació de l'acta. Sobre aquest últim cas, volíem fer palès que, perquè es pugui votar en una comissió una qüestió, ha de figurar en l'ordre del dia, per la qual cosa volem manifestar la necessitat de tenir en compte el reglament vigent en el recte funcionament de cada comissió.

En l'estament del PAS, el nombre de casos es manté com altres anys. Són pocs els casos presentats per aquest col·lectiu. En el primer del casos es desestima perquè es tracta d'un assumpte en què la Sindicatura només podia exercir funció de mediació. En el segon cas s'al·lega que no s'ha seguit el procediment pertinent per sol·licitar una autorització al superior jeràrquic. En els últims dos casos, la queixa es produeix per falta de contestació per silenci administratiu de les sol·licituds presentades.

3. Activitat extraordinària

En aquest apartat recollim tot el seguit d'activitats que ha desenvolupat la Sindicatura més enllà de l'àmbit de la Universitat de València. En concret, s'hi exposen les dues trobades de síndics de l'Espai Joan Lluís Vives i de tot l'estat, en què la Sindicatura ha tingut l'oportunitat de participar.

3.1 Participació en la XII Trobada Estatal de Defensors Universitaris a la Universitat de Saragossa (26-30 d'octubre de 2009)

En aquesta trobada, que va tenir lloc a la Universitat de Saragossa, del 26 al 30 d'octubre de 2009, hi van participar el síndic i les vicesíndiques de la Universitat de València.

L'objectiu d'aquesta trobada va ser, com altres vegades, contribuir a potenciar la institució del defensor universitari i també posar en comú problemes compartits o específics dels defensors a fi d'adoptar posicions comunes per fer-les arribar a les institucions acadèmiques.

Les conclusions de les meses de treball, les adjuntem com a annex a aquest informe.

3.2 Participació en les Trobada dels Síndics de Greuges de l'Espai Joan Lluís Vives (Universitat Miguel Hernández, 9 de juliol de 2010)

Continuant la mateixa dinàmica, la Sindicatura va participar en la trobada dels síndics de l'Espai Joan Lluís Vives, que tingué lloc el 9 de juliol de 2010 a la Universitat Miguel Hernández.

DIARIO LA VERDAD (ALICANTE) 10/7/2010.

Defensores de alumnos y síndics abordan sus retos

“La Universidad Miguel Hernández (UMH) fue ayer por primera vez anfitriona de la reunión anual de defensores de alumnos de quince universidades integradas en la Xarxa Vives. En este encuentro también participaron los Síndics de Greuges de la Comunidad Valenciana y Cataluña, José Cholvi y Rafael Ribó, respectivamente.

La sesión de trabajo permitió poner en común aspectos relacionados con la labor de ambas figuras, así como abordar algunos casos comunes.

El estatuto del estudiante, que será una realidad próximamente y cuya aplicación será de ámbito nacional, fue otro de los asuntos que se trataron en la sesión de trabajo, así como los retos de futuro de las citadas instituciones.

La sesión concluyó con la firma de un convenio de colaboración entre el Síndic de Greuges de la Comunidad Valenciana, José Cholvi, con la Universidad Jaime I (UJI), la Universidad de Valencia (UV), la Politécnica de Valencia (UPV), la UMH y la de Alicante (UA).

Tal y como señaló el defensor universitario de la UMH, Jorge Mataix, las cinco instituciones y la Sindicatura establecieron así un marco de cooperación y asesoramiento mutuo en materias de interés común. El representante de la universidad ilicitana anunció que también se programarán acciones de formación conjuntas.

En la firma del acuerdo participaron los rectores Jesús Rodríguez Marín (UMH) e Ignacio Jiménez Raneda (UA); el vicerrector de Prospectiva de la UJI, Juan Luis Gómez Colomer; el vicerrector de Cultura de la UPV, Joan Baptista Peiró, y el Síndico Universitario de Greuges de la UV, Enrique Gómez.”

**ANNEX I : CONCLUSIONS DEL XII ENCUENTRO ESTATAL
DE DEFENSORES UNIVERSITARIOS**

Mesa de Trabajo nº 1 - Conciliación de la vida académica, laboral y familiar

Rosa María Galán Sánchez (Universidad Complutense)
Carlos María Alcover de la Hera (Universidad Rey Juan Carlos)

CONCLUSIONES

1. Contexto:

* Ley 39/1999, de 5 de noviembre, para promover la conciliación de la vida familiar y laboral de las personas trabajadoras.

* Plan Concilia (plan integral de conciliación de la vida laboral y familiar en la Administración General del Estado), de 2005.

* Ley Orgánica 3/2007, de 22 de marzo, para la igualdad efectiva de mujeres y hombres.

* Comisión Nacional para la Racionalización de los Horarios Españoles y su Normalización con los demás países de la UE: Libro Blanco.

2. Las políticas de conciliación de la vida laboral y familiar persiguen:

* Un incremento equilibrado de la eficacia y la productividad en el trabajo.

* Junto con la mejora sustancial de la calidad de vida –en todos los ámbitos: personal, familiar, relacional y social– de las personas trabajadoras.

* Estas políticas y prácticas se dirigen a las distintas Administraciones, empresarios y agentes e interlocutores sociales con el objetivo de diseñar estructuras y estrategias organizacionales capaces de generar condiciones de trabajo específicas que favorezcan la consecución del doble objetivo señalado.

* Aunque suelen orientarse hacia los colectivos más vulnerables o desfavorecidos: mujeres, inmigrantes, jóvenes, etc., en realidad pueden incluir a todos los tipos de trabajadores.

* Hay que tener en cuenta que las medidas de flexibilidad y conciliación pueden ser requeridas por cualquier trabajador/a en un momento dado de su vida.

3. Sus medidas se encuentran relacionadas fundamentalmente con:

* Horarios de trabajo (reducción, flexibilidad, etc.).

* Licencias, permisos, excedencias y otras suspensiones.

* Condiciones retributivas e igualdad salarial.

- * Sistemas de movilidad protegida.
- * Incremento de sistemas de teletrabajo y uso de TICs.
- * Programas de igualdad en promoción y desarrollo de carrera profesional.
  - * Medidas asistenciales, de acción social y de facilitación en tareas de cuidado
- * Otras medidas de prevención de riesgos.

4. En contextos universitarios se pueden identificar cuatro colectivos diferenciados, aunque comparten algunos aspectos comunes:

- * Estudiantes.
- * Personal de Administración y Servicios.
- * Personal investigador en formación.
- * Personal Docente e Investigador.

Estudiantes. Posibles medidas:

- * Medidas homogéneas, que eviten la falta de equidad e igualdad de trato.
- * Flexibilización de horarios y turnos.
- * Flexibilización en la presencialidad y el trabajo a distancia: métodos mixtos.
- * Consideración en igualdad de estudiantes que trabajan y con situaciones personales y familiares que lo justifiquen.

Personal de Administración y Servicios. Posibles medidas:

- * Incremento del teletrabajo cuando sea factible.
- * Incremento de la flexibilidad horaria.
  - * Aumento de dotaciones económicas destinadas a medidas de acción social.

Personal investigador en formación. Posibles medidas:

- * Adopción de medidas efectivas para prevenir situaciones de abuso/explotación.
- * Dedicar una especial consideración a colectivos desfavorecidos (becarios FPI, FPU, proyectos, artículos 83): jóvenes, mujeres, precarios...

Personal Docente e Investigador. Posibles medidas:

- * Flexibilidad en la asignación de la docencia y horarios, cuando esté justificado.
- * Mayor definición de la carrera profesional.
- * Mayor agilidad en los procesos de sustitución por bajas maternas/paternales.
  - * Mejor definición de los criterios de concesión de estancias en el extranjero por las universidades y de su evaluación por la ANECA.

Sugerencias generales:

- * Utilización responsable y razonable de las medidas de conciliación.
- * Especial atención hacia colectivos más desfavorecidos o vulnerables.
  - * Creación de unidades o servicios específicos que valoren en cada universidad las solicitudes de medidas de conciliación.
  - * Fomentar una cultura de la conciliación que conciencie a la comunidad universitaria de sus potenciales beneficios.

Universidad de Zaragoza, 30 de octubre de 2009.

Mesa de Trabajo nº 2 - Discapacidad y adaptación curricular

Ignacio Ugalde González (Universidad de Sevilla)
Juan Manuel López Alcalá (Universidad de Cádiz)

CONCLUSIONES

Los Defensores Universitarios, queremos hacer públicas las siguientes conclusiones:

1.- Los Defensores Universitarios quieren destacar que los alumnos con diversidad funcional son, en primer lugar, personas con los mismos derechos que el resto de los ciudadanos, y entienden que debe haber un cambio en la nomenclatura sustituyendo el término discapacidad por diversidad funcional.

2.- En consonancia con el informe “Universidad y Discapacidad” del Defensor del Pueblo Andaluz entendemos que:

* El derecho del alumno con discapacidad a la adaptación de estudios debe entenderse referida tanto a las adaptaciones metodológicas en la impartición y evaluación de las enseñanzas, así como a la posibilidad de flexibilizar el currículo y la elaboración de itinerarios específicos.

* Las universidades deben aceptar que existan adaptaciones curriculares e itinerarios específicos para aquellos alumnos y alumnas que así lo precisen y lo demanden, entendiéndolo como un derecho de los mismos.

* Las universidades deben regularizar las condiciones de ejercicio de este derecho, creando o potenciando servicios de orientación a los alumnos con diversidad funcional, y protocolizando los procedimientos.

3.- La adaptación curricular implica la sensibilización y la formación del personal de la universidad, por tanto, los Defensores Universitarios creemos necesario que por los Servicios de Orientación a los alumnos con diversidad funcional se lleven a cabo acciones para alcanzar estos objetivos.

4.- Entendemos que sería ideal una orientación previa al inicio de los estudios universitarios por parte de los servicios específicos, que fuera continuación de las orientaciones recibidas por parte del estudiante a lo largo de las anteriores fases de su educación. En este sentido, y siempre con la autorización del alumno, creemos necesario el intercambio de información entre los orientadores de las distintas fases.

5.- Asimismo, entendemos necesaria, que la orientación, entendida siempre como personal y demandada por el estudiante con diversidad funcional, debería extenderse a lo largo del tiempo de permanencia en la Universidad.

Por último, queremos volver a hacer nuestra una de las conclusiones del IV Encuentro Estatal de Defensores Universitarios sobre este tema:

“Un objetivo de la Universidad debería ser el desarrollo normativo de las adaptaciones curriculares entendidas como modificaciones de objetivos, contenidos, criterios y procedimientos de evaluación para atender a las diferencias individuales de los alumnos”.

Mesa de Trabajo nº 3 - TICs, plataformas e-learning y derechos universitarios

José Manuel Bayod (Universidad de Cantabria)
Joan Miró Amller (Universidad de Girona)

INTRODUCCIÓN

La mesa trabajó fructíferamente el tema de la defensa de los derechos y las libertades universitarios en las condiciones que pueden darse con la aplicación en la docencia universitaria de las nuevas tecnologías de la información y la comunicación (TIC). El método empleado en las sesiones de trabajo fue semejante al de un taller. Tras una breve introducción destinada a impulsar la participación de los asistentes, se abrió el debate con numerosas intervenciones, comentarios, nuevas aportaciones y propuestas.

La mesa valoró como positiva la adopción en el ámbito docente universitario de las tecnologías de la información y la comunicación y el esfuerzo que significa por renovar las metodologías de la enseñanza y del aprendizaje en los estudios universitarios, paralelamente a la adaptación del espacio europeo de educación superior.

Los defensores consideran en general que estas tecnologías son compatibles con la defensa de derechos y libertades que tenemos encomendada, favorecen la renovación educativa y la labor de los tres sectores de la comunidad universitaria en el camino común de hacer progresar el saber y los conocimientos; contribuyen a facilitar la labor docente, facilitan la colaboración de profesores y estudiantes e impulsan una mayor participación en el aprendizaje y en la construcción del conocimiento.

La mesa considera que la metodología aplicada en el curso del debate ha permitido cubrir los objetivos propuestos, tanto por la cantidad y la calidad de las intervenciones como por la actitud colaboradora de los defensores que participaron en la discusión.

CONCLUSIONES

La función fundamental de la docencia sigue siendo la misma.

Las nuevas tecnologías contribuyen a facilitar y mejorar la información y la comunicación. Incluso pueden revolucionar la metodología docente. La enseñanza puede cambiar y, sin embargo, el sustrato fundamental en el proceso de creación del conocimiento se mantendrá vigente. Esta idea puede servir de punto de partida para afrontar los conflictos que, en el futuro, se planteen debido a la implantación de las TIC y encontrar las soluciones más adecuadas.

Ante los nuevos problemas, debemos aplicar la razón.

Ser razonables puede ser la mejor orientación de carácter general en nuestra labor como defensores. Se pueden establecer paralelismos entre los nuevos conflictos y los ya conocidos, pues las nuevas situaciones quizá serán distintas y presentarán aspectos novedosos, en efecto, pero podemos esperar que los defensores evolucionen con ellas. Lo que hemos aprendido, todo lo que ha contribuido a configurar lo que el defensor considera razonable, incluida la intuición, en ciertos casos, de soluciones ingeniosas, permitirá trabajar con mente abierta las novedades en la defensa de derechos y libertades en la comunidad universitaria, siempre orientados a la mejora de la calidad en la universidad.

Adaptarse a los cambios continuos.

La universidad es ámbito de estudio, investigación e innovación. Quienes trabajan en ella eligieron, entre otras cosas, estar siempre a la vanguardia de los avances humanísticos, técnicos y científicos. Optamos pues por la renovación, en aras de la calidad, y esperamos que los nuevos problemas que lleguen hasta los defensores, los casos relacionados con los cambios en la manera de trabajar que conlleven las tecnologías de la información y la comunicación, sean fuente de nuevas experiencias en nuestro trabajo.

Han quedado sin responder, por falta de tiempo, las cuestiones relacionadas con el plagio, los derechos de imagen y la obligatoriedad de la asistencia.

Sin embargo, consideramos que la orientación general que proponemos en la primera conclusión permitirá afrontar los problemas de este tipo que se presenten.

Recomendaciones a las universidades

Creemos que para alcanzar en buenas condiciones los beneficios de la implantación de las tecnologías de la información y la comunicación debemos recomendar a las universidades que procuren dotar al personal de la comunidad universitaria y a las instalaciones con los medios suficientes para alcanzar este fin.

Entendemos que dichos medios comprenden tanto la formación del personal académico y del personal de administración y servicios como a los equipamientos de aulas y laboratorios que precise la aplicación eficiente de la tecnología.

Asimismo, se debe procurar que la información sobre los nuevos métodos de trabajo sea sencilla y clara y de fácil acceso.

Toda la comunidad universitaria tiene que implicarse en el proceso y ha de hacerlo transmitiendo unos valores formativos. Destacaremos dos que se consideran esenciales: la deslegitimación del fraude y la apuesta por la equidad, puesto que la universidad también contribuye a educar ciudadanos.

Como conclusión final, parafraseando a los clásicos podemos decir que lo virtual también es humano.

**ANNEX II : TROBADA DE SÍNDICS DE L'ESPAI JOAN LLUÍS VIVES
(UNIVERSITAT MIGUEL HERNÁNDEZ D'ELX, 9 JULIOL 2010)**

FÒRUM VIVES jornades universitàries

Trobada de síndics i defensors universitaris de la Xarxa Vives d'Universitats

9 de juliol de 2010
Universitat Miguel Hernández d'Elx
Sala del Consell de Govern
Edifici de Rectorat i Consell Social

PROGRAMA

9.30 h	Recepció, acreditació i lliurament de documentació.	12 h	Sessió per als síndics. <i>L'Estatut de l'estudiant.</i> Reunió del personal de suport. <i>Eines de comunicació eficaç.</i> Jasone Mondragón Lasagabaster, professora de Comunicació i Psicologia Social de la Universitat d'Alacant.
10 h	Inauguració. Jorge Mataix Beneyto, defensor universitari de la Universitat Miguel Hernández d'Elx (UMH). Francisco Borja Miralles, president del Consell Social de la UMH. Rafael Ribó Massó, síndic de greuges de Catalunya. José Cholbi Diego, síndic de greuges de la Comunitat Valenciana. Jesús Rodríguez Marín, rector de la UMH. Joan Viñas i Salas, president de la Xarxa Vives d'Universitats i rector de la Universitat de Lleida.	13.30 h	Cloenda. Signatura d'un conveni entre la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana i la Universitat d'Alacant, la Universitat Jaume I, la Universitat Miguel Hernández d'Elx, la Universitat Politècnica de València i la Universitat de València. Jorge Mataix Beneyto, defensor universitari de la UMH. Rafael Ribó Massó, síndic de greuges de Catalunya. José Cholbi Diego, síndic de greuges de la Comunitat Valenciana. Jesús Rodríguez Marín, rector de la UMH.
10.30 h	Sessió conjunta per a tots els assistents. José Cholbi Diego, síndic de greuges de la Comunitat Valenciana. Rafael Ribó Massó, síndic de greuges de Catalunya.	14.30 h	Dinar. Hotel Huerto del Cura.
11.30 h	Descans.		

Xarxa Vives
d'universitats